

[Lone Dybkjær]

ske Selskab i februar, at det er Gorbatsjov, der tager initiativerne, og ham, der sætter dagsordenen. Man kunne på den baggrund godt ønske sig, at udenrigsministeren måske stillede et par spørgsmål til sig selv og sine allierede, f.eks. USA, om, hvad man egentlig forestillede sig at USA kunne bidrage med.

Hvis nu udenrigsministeren havde gjort en lille smule mere ud af den fjerde søjle, som jeg så til gengæld skal gøre lidt ud af, nemlig den, der hedder FN – den får altså en ret ringe placering i udenrigsministerens tale, den nævnes faktisk kun én gang som søjle og én gang i forbindelse med Iran-Irak, hvis ikke jeg har overset et eller andet, men jeg mener, jeg har været det nogenlunde systematisk igennem – havde han i hvert fald ikke kunnet undgå at komme ind på spørgsmålet om USA, altså hvis han havde beskæftiget sig en anelse mere med FN.

Det, der var karakteristisk for generalforsamlingen i FN i 1987, var en tiltagende isolation af USA og en stærkere placering af Sovjet. USA isolerede sig ved ikke at yde de sædvanlige bidrag til FN-systemet, ved at Kongressen gik imod aftalen om, at alle med tilknytning til FN, det vil sige inklusive PLO, skal have mulighed for at have kontor i New York, ved i forbindelse med terroristresolutionen at isolere sig sammen med Israel, ved ikke at ønske at diskutere udviklingslandenes gældsproblemer, som udenrigsministeren selv nævner er af en ganske voldsom dimension, og ved at foretage afstraffende afstemninger over for lande, der har stemt for en Nicaragua-resolution, der går USA imod.

Jeg synes, der er god grund til at spørge sig selv, hvad vi i EF og i Norden i denne sammenhæng kan gøre for at få USA inddraget i en mere konstruktiv udvikling. EF-landene tog allerede under generalforsamlingen initiativer til at gøre USA opmærksom på, at det var en uønskelig udvikling, der var i gang i forbindelse med FN, f.eks. i forbindelse med terroristresolutionen. Men de foretagne demarcher – som det vist hedder i diplomatsproget – hjalp ikke.

Så synes jeg, vi igen må spørge os selv, hvad vi kan gøre for at sikre, at USA ikke bliver totalt isoleret i verdenssammenhæng. Det synes jeg der kan være god basis for at gøre netop på baggrund af, at Sovjet så helt klart ønsker nu at gå ind på den internationale scene.

Ud over det synes jeg godt, der kunne være god grund til at diskutere, om vi kunne yde en større udenrigspolitisk indsats i FN-systemet, end vi gør. Jeg vil godt anerkende det meget store arbejde, embedsmændene udførte på generalforsamlingen sidste år i forbindelse med ledelsen af formandskabet. Jeg synes, de både i samarbejdet med Norden og som formand for EF gjorde en meget prisværdig indsats. Det er ikke det, jeg skal komme ind på.

Jeg synes, der kan være mere grund til at beskæftige sig med udviklingen i FN. Skal vi blot fortsætte mere eller mindre uændret med krisemøder om budgetterne – der var en enkelt embedsmand fra Danmark, der var fuldstændig ødelagt af nattemøder og dagmøder hele tiden – i et forsøg på at få en eller anden sammenhæng i FN-budgettet? Det er også en god ting, at vi gør det, men alligevel er det kriseagtigt, det, vi foretager os på det felt.

Skal vi blot fortsætte med en lidt mere defaitistisk holdning til, hvad FN egentlig kan spille af rolle i den nuværende internationale situation? Eller skulle vi prøve på at diskutere, om der var nye muligheder for FN mod til gengæld at fjerne nogle af de gamle arbejdsområder?

Når jeg siger det på denne facon, er det, fordi det er min opfattelse efter opholdet denne gang ved FN, at FN-systemet ikke selv vil – af letforståelige grunde – kunne komme med konstruktive bidrag til en diskussion i denne sammenhæng. FN-embedsmændene er så fastlåst af apparatet og så låst af de konflikter, der er mellem de forskellige lande, og hele tiden i en vanskelig balanceakt med forsøg på at holde sig gode venner med alle, at det næsten er umuligt med nye tanker og nye initiativer.

Derfor synes jeg, at diskussionen må starte i de enkelte lande eller blandt parlamentarikere med interesse for FN.

Netop med udgangspunkt i decemberaftalerne kunne det f.eks. være ønskeligt at diskutere ulandenes oprustning, et enormt problem, når man betænker, hvad pengene ellers kunne være brugt til. Efter min opfattelse springer de rige lande over, hvor gærdet er lavest, når vi snakker om dette problem, for vi siger blot: Det er selvfølgelig kedeligt, og det bør udviklingslandene ikke – og nogen udtrykker en vis forståelse.

Hvis ikke vi er villige til at træde mere hjælpende til, end vi gør på nuværende tidspunkt, synes jeg heller ikke, vi kan forlange, at ulande-